

Próbny egzamin ósmoklasisty — arkusz 9

„Quo vadis”, tekst informacyjny, język, wypracowanie

opracowanie: **Mateusz Będkowski** · niekazmuliczyc.pl**KLUCZ NAUCZYCIELA**Grupa **A**Suma: **34 pkt**Czas: **90 min**

13 zadań · 34 punkty · 90 minut · bez słownika · pisz czytelnie · w zadaniach otwartych licz się poprawna forma i pisownia.

Zadanie 1. (0–4)**OTWARTE**

Przeczytaj tekst. Oceń, czy zdanie jest prawdziwe (P), czy fałszywe (F).

Powieść, która podbiła świat

„Quo vadis” Henryk Sienkiewicz drukował najpierw w odcinkach w gazetach w latach 1895–1896, a w 1896 roku powieść ukazała się w całości jako książka. Akcja toczy się w starożytnym Rzymie za panowania cesarza Nerona.

Tytuł nawiązuje do starej legendy. Według niej apostoł Piotr, uciekając z Rzymu przed prześladowaniami, spotkał Chrystusa i zapytał go: „Dokąd idziesz, Panie?”. Przy starożytnej drodze Via Appia stoi dziś kościółek, który przypomina o tym wydarzeniu.

Powieść szybko zdobyła ogromną popularność. Przetłumaczono ją na kilkadziesiąt języków, a później wielokrotnie przenoszono na ekran — powstał między innymi film amerykański z 1951 roku i polski z 2001 roku. W 1905 roku Sienkiewicz otrzymał Nagrodę Nobla w dziedzinie literatury.

Moim zdaniem to dowód, że opowieść o wierności i odwadze potrafi poruszyć czytelników na całym świecie.

1. Tekst podaje datę urodzin Sienkiewicza. — **P / F**
2. Przy Via Appia stoi kościółek przypominający o legendzie. — **P / F**
3. Akcja „Quo vadis” toczy się w średniowiecznym Krakowie. — **P / F**
4. Tytuł nawiązuje do legendy o apostołe Piotrze. — **P / F**

Odpowiedź: 1. F; 2. P; 3. F; 4. P**Rozwiązanie:** Każde zdanie porównaj z konkretnym fragmentem tekstu.**Punktacja:**

1. **1 pkt** — podpunkt 1
2. **1 pkt** — podpunkt 2
3. **1 pkt** — podpunkt 3
4. **1 pkt** — podpunkt 4

Jaki jest główny cel tekstu?

- A.** przekazanie podstawowych informacji o powieści „Quo vadis”
- B.** streszczenie całej powieści
- C.** opis życia cesarza Nerona
- D.** reklama wycieczki do Rzymu

Odpowiedź: **A**

Rozwiązanie: Poprawna odpowiedź: przekazanie podstawowych informacji o powieści „Quo vadis”.

Błędne odpowiedzi: pozostałe odpowiedzi są niezgodne z tekstem.

Punktacja: 1 pkt — poprawna odpowiedź.

Które zdanie wyraża opinię?

- A.** Moim zdaniem to dowód, że opowieść o wierności...
- B.** Akcja toczy się w starożytnym Rzymie.
- C.** W 1905 roku Sienkiewicz otrzymał Nagrodę Nobla.
- D.** Tytuł nawiązuje do starej legendy.

Odpowiedź: **A**

Rozwiązanie: Poprawna odpowiedź: Moim zdaniem to dowód, że opowieść o wierności...

Błędne odpowiedzi: pozostałe odpowiedzi są niezgodne z tekstem.

Punktacja: 1 pkt — poprawna odpowiedź.

Odpowiedz na pytania na podstawie tekstu.

1. Podaj dwa dowody popularności powieści.

2. W jaki sposób i kiedy powieść docierała do pierwszych czytelników?

Odpowiedź: 1. np. przekłady na kilkadziesiąt języków, filmy z 1951 i 2001 roku, Nagroda Nobla dla autora.; 2. W odcinkach w gazetach w latach 1895–1896, a w 1896 roku jako książka.

Rozwiązanie: Uznaj odpowiedzi zgodne z tekstem, sformułowane innymi słowami.

Punktacja:

1. 1 pkt — podpunkt 1

2. 1 pkt — podpunkt 2

Przeczytaj fragment utworu. Oceń, czy zdanie jest prawdziwe (P), czy fałszywe (F).

Henryk Sienkiewicz, „Quo vadis” (fragment)

— Widzisz tę jasność, która zbliża się ku nam?

— Nie widzę nic — odpowiedział Nazariusz.

Lecz Piotr po chwili ozwał się przystońszy oczy dłońią:

— Jakowaś postać idzie ku nam w blasku słonecznym.

(...) A z rąk Piotra kostur podróżny wysunął się na ziemię, oczy patrzyły nieruchomie przed siebie, usta były otwarte, w twarzy malowało się zdumienie, radość, zachwyt.

Nagle rzucił się na kolana z wyciągniętymi przed się ramionami, a z ust jego wyrwał się okrzyk:

— Chryste! Chryste!...

I przypadł głową do ziemi, jakby całował czyjeś stopy.

Długo trwało milczenie, po czym w ciszy ozwały się przerywane łkaniem słowa starca:

— Quo vadis, Domine?...

I nie słyszał odpowiedzi Nazariusz, lecz do uszu Piotrowych doszedł głos smutny i słodki, który rzekł:

— Gdy ty opuszczasz lud mój, do Rzymu idę, by mnie ukrzyżowano raz wtóry.

Apostoł leżał na ziemi, z twarzą w prochu, bez ruchu i słowa. Nazariuszowi wydało się już, że omdlał lub umarł, ale on powstał wreszcie, drżącymi rękoma podniósł kij pielgrzymi i nic nie mówiąc zawrócił ku siedmiu wzgórzom miasta.

Pacholę zaś, widząc to, powtórzyło jak echo:

— Quo vadis, Domine?...

— Do Rzymu — odrzekł cicho Apostoł.

I wrócił.

Objaśnienia: Piotr — apostoł, opuszczał Rzym w czasie prześladowań; Nazariusz — chłopiec, jego towarzysz; ozwał się — odezwał się; kostur — kij; pacholę — chłopiec; wtóry — drugi.

1. Spotkanie odbyło się w nocy, w zupełnej ciemności. — P / F
2. Nazariusz był dorosłym żołnierzem rzymskim. — P / F
3. Piotr zadał pytanie po łacinie. — P / F
4. Piotr rzucił się na kolana i zawołał: „Chryste!”. — P / F

Odpowiedź: 1. F; 2. F; 3. P; 4. P

Rozwiązanie: Każde zdanie porównaj z konkretnym fragmentem tekstu.

Punktacja:

1. **1 pkt** — podpunkt 1
2. **1 pkt** — podpunkt 2
3. **1 pkt** — podpunkt 3
4. **1 pkt** — podpunkt 4

Zadanie 6. (0–1)

ZAMKNIĘTE

Co znaczą słowa „Quo vadis, Domine?”?

A. Wróć, Panie!

B. Kim jesteś, Panie?

C. Gdzie jest Rzym?

D. Dokąd idziesz, Panie?

Odpowiedź: **D**

Rozwiązanie: Poprawna odpowiedź: Dokąd idziesz, Panie?.

Błędne odpowiedzi: pozostałe odpowiedzi są niezgodne z tekstem.

Punktacja: **1 pkt** — poprawna odpowiedź.

Który element fragmentu jest nadprzyrodzony?

- A. rozmowa z Nazariuszem
B. **zjawienie się Chrystusa w blasku**
C. kostur podróżny
D. droga za miastem

Odpowiedź: B

Rozwiązanie: Poprawna odpowiedź: zjawienie się Chrystusa w blasku.

Błędne odpowiedzi: pozostałe odpowiedzi są niezgodne z tekstem.

Punktacja: 1 pkt — poprawna odpowiedź.

Odpowiedz na pytania na podstawie fragmentu utworu.

1. Co odpowiedział głos na pytanie Piotra?

2. Jaki nastrój ma fragment? Uzasadnij jednym przykładem.

Odpowiedź: 1. „Gdy ty opuszczasz lud mój, do Rzymu idę, by mnie ukrzyżowano raz wtóry.”; 2. np. podniosły, tajemniczy — cisza, blask, płacz i zachwyt Piotra

Rozwiązanie: Uznaj odpowiedzi zgodne z tekstem, sformułowane innymi słowami.

Punktacja:

1. 1 pkt — podpunkt 1
2. 1 pkt — podpunkt 2

Wypisz ze zdania imiestów i nazwij jego rodzaj.

1. Śpiewający chłopiec stał przy oknie. — _____
2. Przeczytana książka leżała na stole. — _____

Odpowiedź: 1. śpiewający — imiestów przymiotnikowy czynny; 2. przeczytana — imiestów przymiotnikowy bierny

Rozwiązanie: Imiestowy przymiotnikowe: czynny (-ący), bierny (-ny, -ty, -ony); przysłówkowe: współczesny (-ąc), uprzedni (-wszy, -wszy). Punkt za imiestów z poprawnym rodzajem.

Punktacja:

1. 1 pkt — podpunkt 1
2. 1 pkt — podpunkt 2

Nazwij rodzaj zdania podrzędnego.

1. Gdy zadzwonił dzwonek, uczniowie wyszli z klasy. — _____
2. Kto pyta, nie błądzi. — _____

Odpowiedź: 1. zdanie podrzędne okolicznikowe czasu; 2. zdanie podrzędne podmiotowe

Rozwiązanie: Zadaj pytanie od zdania nadrzędnego do podrzędnego (co? jaki? kiedy? po co? dlaczego? gdzie? kto?).

Punktacja:

1. **1 pkt** — podpunkt 1
2. **1 pkt** — podpunkt 2

Zapisz poprawnie (zasady pisowni obowiązujące od 1 stycznia 2026 r.).

1. (nie)najszybszy — _____
2. dramat (s/S)zekspirowski — _____
3. (na)dal — _____

Odpowiedź: 1. nienajszybszy; 2. szekspirowski; 3. nadal

Rozwiązanie: Od 2026 r.: „nie” z przymiotnikami w stopniu wyższym i najwyższym oraz z imiesłowami przymiotnikowymi łącznie; mieszkańcy miast, nazwy obiektów (Plac, Park) i nazwy wyrobów wielką literą.

Punktacja:

1. **1 pkt** — podpunkt 1
2. **1 pkt** — podpunkt 2
3. **1 pkt** — podpunkt 3

Co znaczy frazeologizm „mieć muchy w nosie”?

- A.** szybko uciec **B.** zachować sekret **C.** mieć zły humor **D.** mówić na próżno

Odpowiedź: **C**

Rozwiązanie: „mieć muchy w nosie” — mieć zły humor.

Błędne odpowiedzi: pozostałe znaczenia należą do innych frazeologizmów.

Punktacja: **1 pkt** — poprawna odpowiedź.

Wybierz jeden temat i napisz wypracowanie. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 200 słów.

1. Czy w trudnej sytuacji należy zostać z tymi, którzy nas potrzebują? Napisz rozprawkę. Odwołaj się do „Quo vadis” oraz innego utworu literackiego.
2. Napisz opowiadanie o bohaterze, który w ważnej chwili zawrócił z obranej drogi.

Odpowiedź: 1. ocenia nauczyciel według kryteriów; 2. ocenia nauczyciel według kryteriów

Rozwiązanie: Rozprawka: teza lub hipoteza, co najmniej dwa argumenty z przykładami (w tym z lektury obowiązkowej), wniosek. Opowiadanie: zgodna z tematem fabuła, narrator, punkt kulminacyjny, elementy twórcze (dialog, opis przeżyć).

Punktacja:

1. **2 pkt** — realizacja tematu i formy wypowiedzi
2. **2 pkt** — elementy retoryczne (rozprawka) lub twórcze (opowiadanie)
3. **2 pkt** — kompetencje literackie i kulturowe (trafne odwołanie do lektury)
4. **1 pkt** — kompozycja: wstęp, rozwinięcie, zakończenie, akapity
5. **1 pkt** — styl i poprawność językowa
6. **1 pkt** — poprawność ortograficzna
7. **1 pkt** — poprawność interpunkcyjna

Zasady przyznawania punktów

- Zadania zamknięte: 1 pkt za poprawną odpowiedź; 0 pkt za błędną, za brak odpowiedzi albo za wskazanie więcej niż jednej odpowiedzi.
- Zadania otwarte i z lukami: punkty według kryteriów podanych przy zadaniu. Każdy poprawny sposób rozwiązania jest akceptowany, także inny niż w kluczu.
- Przy poprawnej metodzie i błędzie rachunkowym uczeń traci tylko punkt za wynik końcowy; sam wynik bez wymaganego zapisu obliczeń daje najwyżej punkt za odpowiedź, jeśli kryteria tak stanowią.

Proponowana skala ocen (34 pkt)

34–31 pkt: bardzo dobry · 30–26 pkt: dobry · 25–19 pkt: dostateczny · 18–14 pkt: dopuszczający · 13–0 pkt: niedostateczny

Progi orientacyjne: ok. 90% / 75% / 55% / 40%. Dostosuj je do wewnętrznych zasad oceniania.